

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Lodhéřov

Adresa : 378 26 Lodhéřov 187

Identifikátor školy: 600060284

Zřizovatel: Obec Lodhéřov. 378 26 Lodhéřov 168

Školský úřad Jindřichův Hradec, Sládkova 319/II, 377 01 Jindřichův Hradec

Termín konání komplexní inspekce: 9. a 12. listopad 1999

Čj.	073 171/99-02305
Signatura	kg3zt101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci komplexní inspekce byla hospitována výuka českého a anglického jazyka, matematiky, přírodovědy a praktických činností.

Výuku zajišťují čtyři vyučující. Nejzkušenější je učitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, ředitel školy je odborně způsobilý pro výuku na vyšším stupni školy, anglickému jazyku vyučuje učitelka bez pedagogické způsobilosti, přírodovědě vyučuje vychovatelka školní družiny.

Žáci jsou vyučováni v kmenových třídách. Jsou prostorné, světlé, vybavené starším udržovaným nábytkem, vyhovují potřebám výuky a pobytu žáků a jsou pěkně a podnětně upravené. K relaxaci žáků slouží školní zahrada. Správný pitný režim je podporován volným přístupem žáků k čaji po celý den, navíc je žákům k dispozici ovoce ze školní zahrady. Rozvrh hodin respektuje základní psychohygienické zásady.

K výuce slouží učebnice opatřené schvalovací doložkou MŠMT ČR, k docvičování a pro samostatnou práci žáků slouží další učební texty a pomůcky i výukové programy PC. K upevnování a procvičování učiva jsou instalovány nástěnné pomůcky, v každé třídě je počítač, přehrávač MC a CD, k dispozici je zpětný projektor.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk

Časová dotace a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá základním učebním dokumentům, je zajištěna návaznost látky v jednotlivých ročnících. Tématické rozplánování učiva má spíše deklarativní charakter, konkrétních obrysů nabývá v přípravách učitelek na jednotlivé hodiny. Učitelky jsou informovány o žácích s vývojovými poruchami učení, své nároky a přístup podřizují dispozicím těchto žáků.

Společným rysem navštívených hodin byla volba takových metod a forem, jejichž těžištěm byla individuální práce se žáky jednotlivých oddělení či s jednotlivci. V hospitovaných hodinách českého jazyka zadávala učitelka část úkolů vhodnou formou skupinové práce. Důraz kladla, především v nižších ročnících, na důsledné uplatňování didaktiky psaní a elementárního čtení, na vytváření správných pracovních návyků. Ve II. třídě, ve velmi náročné organizaci výuky ve třech spojených odděleních, ve snaze předat žákům maximum vědomostí byl částečně omezen prostor pro dostatečné procvičení základního učiva a důsledné vedení ke schopnosti je aplikovat. Ve výuce anglického jazyka bylo tempo výuky přizpůsobeno individuálním schopnostem a možnostem jednotlivých žáků. Pokyny byly žákům zadávány v angličtině, žáci dobře reagovali. Rezervy vykazovala oblast rozvoje aktivní komunikace žáků v angličtině.

Vyučující motivovaly žáky pouze průběžným pozitivním hodnocením, v případě potřeby pomáhaly jednotlivým žákům k úspěšnému vyřešení dílčích úkolů. Hodnocení a klasifikace byly přiměřené a objektivní, v případě prospěchově slabších žáků a žáků s vývojovými poruchami učení se do hodnocení promítá ocenění snahy a individuálního pokroku. V malé míře se v průběhu sledovaných hodin objevovalo využití okamžité zpětné vazby a analýzy chyb. V hodinách panovala klidná, pracovní atmosféra. Žáci respektovali stanovená pravidla.

Výuka je dobře personálně a velmi dobře materiálně zabezpečena, probíhá v pěkném, podnětném prostředí, kde jsou v potřebné míře respektovány psychohygienické zásady. Plánování, příprava výuky, organizace, formy a metody výuky dosahují dobré úrovně, stejně tak motivace, hodnocení a vzájemná komunikace.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu matematika

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou ve všech ročnících dodrženy. Učitel používá

tematický plán učiva, který odpovídá učebním osnovám předmětu, plánované učivo navazuje na učivo nižšího ročníku. Podle záznamů v třídních knihách a na základě zjištění z provedených hospitací jsou učební osnovy předmětu plněny, výuka v době inspekce probíhala v souladu s časovým rozvržením učiva v tematickém plánu učitele.

Ve sledované výuce byly převážně respektovány psychohygienické zásady. Tempo práce odpovídalo věku a schopnostem žáků, výuka probíhala v přátelské atmosféře, v závěru sledovaných hodin byla zařazována oddechová činnost. Méně pozornosti ze strany učitele bylo věnováno správnému sezení žáků při práci v hodině.

Učivo bylo žákům prezentováno věcně správně, názorně a srozumitelně. Ve výuce převažovala samostatná práce žáků, ve které bylo výrazně zastoupeno opakování a procvičování dříve probraného učiva. Zadané úkoly odpovídaly obtížností schopnostem žáků, učitel během práce poskytoval žákům individuální radu a pomoc, průběžně ověřoval míru zvládnutí učiva žáky. V jednom ze sledovaných ročníků převažovala práce žáků jednostranně zaměřená na procvičování algoritmu sčítání, minimálně byla rozvíjena schopnost žáků aplikovat učivo při řešení slovních úloh z praxe. Ne vždy byl věnován dostatek času důkladnému vysvětlení úkolu zadávaného žákům k samostatné práci.

Žáci byli k činnostem převážně vhodně motivováni, některé učivo bylo správně aktualizováno uváděním příkladů jeho využití v praxi. Méně pozornosti je učitelem věnováno úpravě písemných a grafických prací žáků, v závěru sledovaných hodin bylo méně prostoru vymezeno pro celkové zhodnocení činnosti žáků. Frekvence klasifikace žáků je přiměřená, převažuje hodnocení jejich písemných prací.

Vzájemná komunikace ve sledovaných hodinách probíhala podle dohodnutých a žáky dobře osvojených pravidel. Otázky kladené učitelem byly jasné a srozumitelné, pro formulaci odpovědi byl žákům ponechán potřebný čas. Žákům byla dána možnost uplatnit ve výuce vlastní názory, poznatky a zkušenosti.

Škola má pro výuku předmětu velmi dobré materiální a psychohygienické podmínky. Na průměrné úrovni je organizace práce v hodině včetně volby optimálních metod a forem výuky. Rezervy byly shledány v hodnocení činnosti žáků učitelem. Kladně je hodnoceno plánování výuky a úroveň komunikace mezi učitelem a žáky. Výuka matematiky má celkově dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu přírodověda

Časová dotace a členění učiva odpovídají základním učebním dokumentům. Výuka byla ze strany učitelky pečlivě připravena a zajištěna vhodnými pomůckami a doplňující literaturou. Náročná práce se třemi ročníky v jedné třídě byla organizována se zaměřením na využití praktických zkušeností žáků. Přímá práce byla zaměřena převážně na žáky jednoho ročníku, dva ročníky pracovaly převážně samostatně. Zadaní písemných úkolů nerespektovalo velké rozdíly mezi žáky, pro mnohé bylo jako individuální práce nepřiměřené. Efektivní výuka probíhala pouze pod přímým vedením učitelky. Nedostatky v oblasti organizace, forem a metod výuky se projevíly současně v malé motivaci žáků, jejich nízkém sebehodnocení a pasivitě. Chyběl prostor pro vzájemnou spolupráci a orientaci na dosažení výsledků, jen málo se využívala zpětná vazba.

Ve stanovení aktuálních cílů výuky, jejím personálním zajištění, v organizaci a metodách se projevila citelně slabá místa. Oblasti plánování, motivace, hodnocení a komunikace dosahovaly průměrné úrovně. Psychohygienické a materiální podmínky jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětu praktické činnosti

Učitelka při plánování a přípravě volí podle možností společný námět a podobnou formu práce pro obě oddělení - žáky 1. a 2. ročníku, využívá možnosti větší pomoci mladším a dalšího doplnění úkolu pro starší. Při výuce žáci dodržovali pravidla bezpečné práce, přijatelným způsobem uplatňovali svůj názor, pracovali se zájmem. Projevila se zručnost při používání nářadí, nástrojů a pomůcek, bylo patrné, že jsou správně vedeni ke schopnosti si práci zorganizovat a dovést ji do konce. Pozitivem byla také vzájemná spolupráce, pomoc druhému a samozřejmě péče o úklid třídy. Mezi vyučující a žáky je zřejmá důvěra. Hodnocení bylo průběžně motivující, odpovídalo výchovnému zaměření předmětu. Řada zajímavých a vtipně umístěných prací žáků dokládá celkově velmi dobrou úroveň.

Výuka je dobře plánována a zajišťována promyšlenou přípravou. Podmínky výuky ve všech oblastech vykazují spíše převahu pozitiv. Na velmi dobré úrovni organizace výuky, formách práce se promítají letité pedagogické zkušenosti učitelky. Rovněž oblast motivace, hodnocení a komunikace je spíše nadprůměrná.

Celkově dosahuje kvalita výuky sledovaných předmětů průměrné úrovně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry zařízení vycházejí z rozboru konkrétních podmínek školy v současné době. Jsou reálné, mají velkou podporu zřizovatele i rodičovské veřejnosti v obci. Jasnou prioritou je udržení zařízení v obci do budoucna. Nejvíce pozornosti je zaměřeno na oblast materiálního zabezpečení, což je reakce na situaci, ve které současný ředitel školu převzal. Pozitivním zjištěním je, že se postupně daří v součinnosti ředitele se zřizovatelem stanovené cíle naplňovat, čímž se výrazně zlepšily materiální a psychohygienické podmínky výchovně vzdělávacího procesu. Koncepční záměry jsou rozpracovány v ročním plánu školy.

Cíle stanovené v oblasti pedagogické jsou deklarovány spíše v obecné rovině, není vymezena osobní zodpovědnost jednotlivých pracovníků ani konkrétní kroky k jejich naplňování. Výuka v základní škole probíhá v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Pro žáky se zjištěnými vývojovými poruchami učení nejsou zpracovány individuální plány, učitelé však ve výuce přistupují k těmto žákům se zřetelem k jejich individuálním potřebám.

Plánování vykazuje dílčí rezervy v pedagogické oblasti, celkově dosahuje průměrné úrovně.

Organizování

V úzkém kolektivu zaměstnanců zařízení jsou rozděleny dílčí kompetence na základě vzájemné ústní dohody. Rozdělení příslušných pravomocí víceméně zajišťuje účinné řízení. Rozhodnutí ředitele ve smyslu správního řádu však nelze v žádném případě delegovat na jiné pracovníky, což v praxi zařízení není jednoznačně respektováno.

Řád školy neodpovídá realitě ani potřebám školy. Chybí v něm závazná ustanovení o ochraně zdraví (podle znění § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole), nejsou jasně vymezena pravidla součinnosti mateřské školy a školní družiny a řešení prázdninového provozu těchto součástí zařízení. Mateřská škola má samostatný vnitřní řád.

Výroční zpráva o činnosti školy a hospodaření i výroční zpráva o činnosti mateřské školy jsou zpracovány v souladu se zněním § 17e odst.2 zákona MŠMT ČR č. 564, o státní správě

a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Jsou dobrým východiskem pro další plánování. Veškerá dokumentace je vedena řádně a úplně, na předepsaných tiskopisech.

V oblasti organizování jsou pozitivní zjištění v rovnováze s negativními.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel ponechává značnou míru autonomie jednotlivým pracovníkům i součástí školy. Pracovníci školy nejsou potřebným způsobem motivováni ke vzájemné účinné spolupráci, rezervy jsou v koordinaci činnosti všech součástí školy. Hodnocení pracovníků je prováděno na základě kritérií, zpracovaných ředitelem školy. Respektování některých ze stanovených kritérií je problematické vzhledem k nedostatku podkladů získaných hospitační činností ředitele školy.

Ve vedení a motivování pracovníků byla shledána citelně slabá místa.

Kontrolní mechanismy

Součástí plánu práce školy pro školní rok 1999/2000 je plán kontrolní činnosti. Je orientován pouze na práci základní školy a neobsahuje kontrolu dalších součástí zařízení. Na dobré úrovni je operativní kontrola plnění úkolů spojených se zajištěním provozu a vybavování školy. Pravidelnou kontrolou je zajištěna dobrá úroveň vedení povinné dokumentace školy. Avšak plánovaná hospitační činnost ředitele školy zaměřená na posouzení úrovně a výsledků výchovně vzdělávací práce pedagogických pracovníků a výsledků žáků je v praxi uskutečňována v minimálním rozsahu. Kontrolní systém ředitele je ve vztahu k celé organizační struktuře školy málo účinný.

pracovníků je problematické vzhledem k nedostatku podkladů získaných hospitační činností ředitele školy.

Oblast kontroly je celkově hodnocena jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Základní slabinou současného řízení je nerovnováha v míře pozornosti, která je věnována zabezpečení odpovídajících podmínek výchovy a vzdělávání na jedné straně a jejich úrovni a výsledkům na straně druhé. Tato skutečnost je zčásti ovlivněna stavem, v jakém současný ředitel v roce 1998 školu převzal. Během loňského školního roku se však podařilo stabilizovat a výrazně zlepšit podmínky výchovně vzdělávací práce.

Kvalita řízení školy je s přihlédnutím ke složitým podmínkám, v jakých se zařízení konstitovalo, hodnocena ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Předškolní vzdělávání:

Mateřská škola realizuje svou činnost podle Programu výchovné práce schváleného MŠ ČR pod čj. 33 483/83-201. Má zpracovaný vlastní materiál Koncepce mateřské školy, který určuje priority v oblasti pedagogické, provozní a v oblasti péče o zdraví. Navazuje na ni střednědobý plán výchovně vzdělávací činnosti (čtvrtletní) a stručná týdenní příprava, která sleduje zejména rozložení tematického celku v jednotlivých složkách výchovy. Celá oblast plánování je ucelená a promyšlená.

Mateřská škola byla obnovena v roce 1998. Jsou zde zajištěny všestranně dobré podmínky, prostory byly zrenovovány a vybaveny, nově byla zřízena školní jídelna v přízemí budovy. Vzdělávací činnost zajišťuje zkušená učitelka mateřské školy s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, odpolední rekreační činnost je zpravidla spojena s programem školní družiny pod vedením vychovatelky. Prostředí mateřské školy je podnětné, poskytuje dostatek prostoru pro pohybové aktivity i skupinové činnosti a umožňuje velmi dobře naplňovat poslání předškolního i školského zařízení. Školní jídelna poskytuje dětem kulturní prostředí při jídle a výborně zajišťuje pitný režim po celý den.

Během inspekce bylo hospitováno v celém dopoledním programu. Organizace činností odpovídá požadavkům předškolní pedagogiky na všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dítěte - dominantní postavení má hra, dětem je umožněno zapojit se do společných činností nebo si zvolit podle zájmu jinou variantu. Řízený program je v rovnováze se spontánními činnostmi a uspokojováním individuálních potřeb dítěte. Pravidelně je zařazován pobyt venku a tělovýchovné aktivity. Ve sledovaných činnostech uplatňovala učitelka vhodné metody a formy práce, dbala na rozvíjení řeči a komunikativních dovedností, sama byla dětem dobrým vzorem. Celkové klima v mateřské škole se vyznačuje klidem a důvěrou, děti jsou samostatné a ve společenském vystupování nebojácné a přiměřeně zdvořilé. Se zájmem se zapojují do společné práce, dovedou si pomáhat a práci dokončit. Dílčí nedostatky se ukázaly v účinné diferenciaci při společných činnostech. Skladba ranního cvičení odpovídala hlavně nejmladším dětem, pro střední a starší věkovou skupinu bylo málo náročné a postrádalo zdravotní cviky podporující správné držení těla. Při rozvíjení matematických představ byla zvolena vhodná konkrétní činnost, ale motivace pohádkou s mnoha abstraktními pojmy a celková délka práce byla nepřiměřená.

Hodnocení kvality vzdělávání

Činnost mateřské školy je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Materiální podmínky jsou dobré, personální a psychohygienické podmínky nadprůměrné. Plánování a organizace výchovně vzdělávací činnosti má velmi dobrou úroveň, používané metody a formy převážně odpovídají věku dětí. Spontánní činnosti, sebeobsluha a celá oblast sociálního učení a aktivní komunikace jsou velmi dobré, řízené činnosti průměrné.

Součástí školy je školní družina. Má vlastní místnost v budově základní školy, podle potřeb provozu využívá také prostory školní jídelny a odpoledne hernu mateřské školy. Program je všestranného zaměření, nabízí aktivní prožívání volného času s pravidelným pobytem venku. Často je zařazována práce s přírodninami a výlety do okolí obce. V průběhu prázdnin jsou organizovány výlety a zájmové akce. Všechny činnosti zajišťuje jedna vychovatelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Dokumentace je vedena v souladu se závaznými právními předpisy.

Provoz mateřské školy a školní družiny je v mnohém společný. Je stanoven uvážlivě a efektivně, takže respektuje potřeby rodičů, umožňuje přiměřeně dělit program podle věku dětí a hospodárně využívat pracovní dobu. Tento model se jeví rovněž do budoucna jako přiměřený potřebám a velikosti obce. Do mateřské školy v současné době zapsáno 19 dětí, do školní družiny 20 žáků. Počet docházejících dětí odpovídá možností sloučeného provozu.

Činnost školní družiny naplňuje jednak sociální aspekt, jednak nabízí rozmanité aktivity podporující individuální rozvoj žáků a podporuje návyky aktivního prožívání volného času. Její činnost vykazuje převahu pozitiv.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona MŠMT ČR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších úprav
- Učební plán školy
- Plány práce školy a mateřské školy ve školním roce 1999/2000
- Tématické plány sledovaných předmětů
- Výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy a mateřské školy ve školním roce 1998/1999
- Kritéria pro hodnocení pracovníků
- Žákovské knížky
- Písemné práce žáků
- Udělení výjimky z počtu žáků ze dne 25. 8. 1999 (MŠMT ČR čj. 19-606/99-22)
- Dokumentace mateřské školy
- Dokumentace školní družiny dle vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech

ZÁVĚR

Kombinované zařízení slučující základní školu, mateřskou školu a školní družinu představuje model výchovně vzdělávací instituce, který odpovídá místním podmínkám. Kvalita výchovy a vzdělávání je průměrná. Účinnost a úroveň řízení byly ČŠI shledány jako ještě vyhovující.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Neumannová	Ivana Neumannová v. r.
Členové týmu	Mgr. Daniela Petrová	Daniela Petrová v. r.
	Mgr. Arnošt Punčochář	Arnošt Punčochář v. r.

V Jindřichově Hradci dne 10. prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. prosinec 1999

Razítko

Ředitel školy Mgr. Jaroslav Dvořák

Podpis

Mgr. Jaroslav Dvořák v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Jindřichův Hradec Sládkova 319/II, PSČ 377 01	2000-01-03	1/00
Zřizovatel Obecní úřad 378 26 Lodhěřov 168	2000-01-03	2/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Ke zprávě nebyly podány připomínky.